

Canh Dị n: Hy vọng hay Tuyệt vọng?

Tác Giả: Nguyễn Khoa Thái Anh
Thứ Ba, 16 Tháng 2 Năm 2010 08:24

Những sao con tim khốc khoảnh Việt Nam vẫn âu lo từng ngày cho số phận con dân và đất nước họ?

✎ Mahatma Gandhi (nguồn: AP News)

“Whenever I despair, I remember that all through history the way of truth and love has always won. There may be tyrants and murderers, and for a time, they may seem invincible, but in the end, they always fall. Think of it: always”.(Mahatma Gandhi)

Nhiều lúc nóng vội và buồn bã vì những diễn biến bất cập, utoi và lo cho Việt Nam, tôi cũng tự an ủi mình bằng những biến chứng và thời gian của các nhà khoa học và triết gia rằng thời gian chính là một điểm đến của loài người bày ra, chứng tỏ sự trong vũ trụ vô biên và vĩnh hằng này không có thời giờ, ngày, mùa, hay năm, tháng gì hết. Tất cả chỉ là những đo đếm của con người nhằm áp chế lên thiên nhiên những dục vọng trong cuộc sống hữu hạn, duy biến chứng của mình.

Trong dòng chảy vĩnh cửu của lịch sử – thí dụ như Việt Nam — năm tháng có thể ví như một viên gạch chất chồng lên một mặt phẳng nghìn năm (1) xây nên bức tường thành lịch sử Việt tộc. Nếu thế năm con Chuột cũng như những năm tháng utoi buồn dẫu triu đời kinh tế thời trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa đã đến và đi mà chúng làm được chút mọt đáng ghi nhớ hay tích số gì. Ngoài trừ những chuyển biến, lên án và giam hãm con dân cấp tiến của mình, nhà nước Việt Nam có lẽ sẽ được lịch sử ghi chép là một chế độ ít gây máu đổ thời ròi trong những chuyển nhượng đất và biên giới trong vòng mười năm qua của thế kỷ 21 này. Nói một cách khác, theo đà diễn tiến hiện nay, Trung quốc sẽ không cần đổ máu của con dân họ khi xâm chiếm Việt Nam, như tay các đàn em Cộng sản Việt Nam từng nguyền hiên dâng đất nước để đổi lấy việc công cộng sẽ cai trị thay họ sai của mình.

Canh Đón: Hy vọng hay Tuyệt vọng?

Tác Giả: Nguyễn Khoa Thái Anh
Thứ Ba, 16 Tháng 2 Năm 2010 08:24

Trong một bình diện gần hơn, lãnh đạo Việt Nam có lẽ sẽ được tuyên dương một cách bán chính thức (trở phi hợp thức nhưng) đã thành công trong việc huy động tài lực quĩ gia cho tin tức tấn công đánh phá các trang mạng trong và ngoài nước. Mặt khác, mọi chuyển so sánh ví von về những lĩnh vực kinh tế, xã hội, giáo dục trong thời thế này của Cộng sản cũng mang lại một phần khải nào cho những người hiểu biết, kẻ cầm quyền người có ý hợp tác trên con đường “thực dụng mới” với cộng quyền Việt Nam.

Riêng tôi, trong niềm trầm kha triền miên vì lẽ mang thân phận và giòng máu Việt của mình, tình cờ xem lại cuốn phim “Gandhi” (đoạt 8 giải Oscar năm 1982; đạo diễn Richard Attenborough thực hiện, Ben Kingsley thực vai chính) được ông Gandhi an ủi.

“Khi sa vào cơn tuyệt vọng, tôi chờ đợi rằng trong suốt bề dày lịch sử: đường đi của chân lý và tình thế này lúc nào cũng thay đổi. Đã có nhiều kẻ được tài và sát nhân, làm lúc nào cũng như những kẻ bắt đi tù, những cuộc cùng rơi vào cũng bắt đầu. Lúc nào cũng vậy.” (Mahatma Gandhi)

Phim “Gandhi” kể lại cuộc đời của ông Mohandas K. Gandhi thời lúc là một luật sư trẻ giàu có, tốt nghiệp trường Luật Luân Đôn (University College London). Năm 1893, ông nhận thấy sự phân biệt đối xử giữa người di dân Ấn cũng như dân bản xứ và người Ấn khi sang South Africa, (chính ông đã bị quăng ra khỏi toa xe lửa hàng loạt, tuy mua vé hàng loạt). Sau nhiều năm tranh đấu gây tiếng vang ở South Africa, năm 1915, ông được mời về nước để tiếp tục đường đi đấu tranh “bất bạo động” tranh giành độc lập cho Ấn Độ. Ông từ chối cuộc sống vật chất xa hoa, từ bỏ Âu phục, trở về cuộc sống bình dị với dân tộc mình. Chờ đợi người kháng bạo lực cách khải xướng các cuộc bãi tình, xuống đường, chèo đò dai dẳng, những vận động quy tụ không tuân thủ luật lệ bất công của thực quyền, tẩy chay hàng hóa, với vóc Anh quốc. Những cuộc hành trình hai hàng trăm dặm, meetings diễn thuyết, phản kháng dần dần thu hút được đi đa số quần chúng, kêu gọi đình công, bãi việc chờ đợi siêu thu bóc lột làm cho hệ thống thực quyền của Anh quốc gần như tê liệt.

Số tham gia hàng loạt của nhiều thế dân cũng như sự giáo huấn nội tâm để với chờ thuyết không dùng vũ lực để lãnh đạo của ông Gandhi làm nhà cầm quyền Ấn Độ nao núng và mau quĩc bản rời, tuy thán phục ý chí dũng mãnh của ông, họ buộc phải bắt tù ông nhiều lần. Những càng bắt tù đày, giam hãm, ông càng nảy sinh ra những phẩm giá và sáng kiến hoà hoãn và càng trở nên cao siêu hơn với các cuộc tuyệt thực thanh lọc xác và rèn luyện tâm trí làm phía Ấn-Độc lập khó khăn. Dân chúng gọi ông bằng những xưng tụng yêu cầu như Mahatma (Một Tâm Linh Vĩnh Cửu), hay Bapu: cha già (dân tộc). Ông từ bỏ các món thức ăn, ăn chay trở nên diêm đạm ham muối và hăng say xác thực. Những án tù song song với các cuộc tuyệt thực bán sản bán chất, không những đã làm nao núng kẻ thù, còn làm rung động và chờ đợi những sự kiện đang say máu trở thù.

Sau hai cu c Th chi n, Anh qu c b m i m t, i ph i đ ng đ u v i nh ng chi n đ ch bi u tình, đình công bãi th r m r i n đ c a Gandhi, c ng i nh ng chính sách hà kh c c a h , Anh qu c đã giao tr đ c l p cho n đ vào tháng 8, 1947. Nh ng không vì th cu c chi n b t b o đ ng c a ông Gandhi đã ch m đ t m t cách gi n ti n đ đây. Hai phe H i giáo và Hindu i b chia xé v i n đ trên bán l c đ a Nam Á, tr thành East Pakistan và West Pakistan (sau này W. Pakistan thành Bangladesh) tr nên cu ng n chém gi t l n nhau. Ông Gandhi i tuy t th c g n ch t, r t cu c hai phe siêu lòng ng ng cu c gi t chóc điên cu ng vì ý chí c ng quy t và s chí tình c a ông Gandhi. Ít lâu sau vào ngày 30 tháng Giêng, 1948 m t ng i Hindu tên Nathuram Godse len i trong đám đông đ n g n và b n ông Gandhi ba phát vào ng c và b ng, k t ki u cu c s ng c a m t v anh hùng dân t c.

Xem ng i i nghĩ đ n ta. Chuy n ông thánh s ng Gandhi đ i v ng tri u Anh qu c, x y ra c th k nay, có nhi u đ m t ng đ ng, nh ng cũng l m đ i u khác bi t v i Vi t Nam. Ng i vi t không bi t ph i ví đ qu c Anh v i bá tri u Trung qu c hay v i lãnh đ o C ng s n Vi t Nam?

Công tâm mà xét, tuy vào th i đ m đô h , ng i Anh, không khác m y v i nh ng n c Âu châu nh Pháp, Tây ban Nha v.v..., đã có nh ng bóc l t đáng chê trách t i các thu c đ a c a mình, nh ng chính Anh qu c cũng là n i n y sinh ra nh ng t t ng gia l n, gieo tr ng nh ng h t gi ng và nhân t cho hai cu c cách m ng Pháp và Hoa K , nh các ông Thomas Hobbs (1588 – 1662), John Locke (1632 – 1704), Adam Smith (1723 – 1790), Thomas Paine (1737 – 1809), v.v...đã mang i nhi u ý t ng t do, dân ch , kinh t th tr ng (theo đúng nghĩa c a nó) cho th gi i trong k nguyên này.

G n đây nhi u tác gi Vi t Nam, s ng n c ngoài ho c ngay c trong lòng ch đ , th ng so sánh ch đ Pháp thu c v i s cai tr c a Đ ng C ng s n Vi t Nam và cho r ng vào th i Pháp thu c Vi t Nam có nhi u t do báo chí và ngôn lu n h n vào đ i nay. Tuy không s ng qua th i đ i này, ng i ta có th ki m ch ng đ i u này qua các giai tho i, qua các tác ph m văn ch ng còn l u truy n trong dân gian. N u h i nh ng ng i đã s ng qua th i vàng son c a ch qu c ng hay báo chí, các b c ti n b i nh các c Nguy n văn Vĩnh, Ph m Qu nh (Nam Phong T p chí), Nh t Linh, Khái H ng c a T l c Văn Đoàn, thì có l cũng th y ngay vì sao văn ch ng m t cái nôi văn hóa nh Hà thành i có nh ng b c (thoái/ti n)... gi t l i?

Ch đích bài vi t này không mu n đào sâu các v ám sát đê hèn c a th k tr c, ho c ngay c chuy n c i trối cho văn ngh sĩ vào th i Đ i m i, m c a (cu i th p niên 80) mà các anh trong nhóm Đa t nh Tiêu Dao B o C , Hà sĩ Phu, c H u Loan... đã làm; tác gi là k h u sinh, i càng không ph i là m t h c gi đ có th nói chuy n v Nhân văn Giai ph m, Tr n Đ n, Hoàng C m, v.v.. mà thi n nghĩ c m t gu ng máy tác nhân đã gây khó khăn t o ra m t

Canh Địch: Hy vọng hay Tuyệt vọng?

Tác Giả: Nguyễn Khoa Thái Anh
Thứ Ba, 16 Tháng 2 Năm 2010 08:24

quốc nhân, quốc khố cho thế giới, văn chương Việt Nam.

Ông Gandhi sống ở thế kỷ trước không có mặt phồn vinh trên truyền thông để chúng ta chú ý và chớp nhoáng như những người toàn cầu ngày nay, nhưng có bao nhiêu lời nói, bài viết hay nói chuyện của ông đã không bỏ Anh quốc bóp nghẹt mà còn được báo chí, phát thanh của họ truyền đi khắp nơi trên thế giới. Ngày nay, mấy trăm câu phát biểu của ông đã thành châm ngôn được lưu giữ, truyền tụng, phiên dịch khắp năm châu. Nhìn lại càng thấy buồn cho Việt Nam!

Thời gian không ngừng luống vô tình mà còn là một đóa hoa tươi ngời trong thế kỷ 21 vẫn minh này. Rồi chuyện này cũng như bao nhiêu chuyện chuyên chế vô nhân khác sẽ qua đi!
This, too, shall pass?

Nhưng sao con tìm kiếm kho báu Việt Nam và nỗi âu lo thế này ngày cho sự phồn con dân và đất nước h?

Thế sao thời đại huy hoàng, diễm lệ, lãng mạn (romantic) của thế kỷ ông Gandhi lại không thấy xảy ra trong thời đại kinh tế thế giới này? Vì sao Luýt số Lê Công Địch không là một Gandhi của Việt Nam? Vì sao hai người, hai thế hệ là cả hai thái cực? Vì sao linh mục Nguyễn Văn Lý, luật sư Nguyễn Văn Đài, Lê Công Nhân lại được chúng ta ôm ấp và quên lãng như một Nelson Mandela của South Africa (sống 27 năm)? Hay là chúng ta lại mong họ trở thành những bi hùng ca ai oán như chí sĩ như Nguyễn Ái Quốc và cô Giang?

Vì sao các dân oan bị chiếm đoạt, các công nhân bị chèn ép không trở nên các công nhân sống tri thức như phong trào tràn lan rộng lớn bất bạo động của Gandhi, ư nữa? Hay là tuyệt đối đa số dân tộc cũng sẽ lao đầu vào cuộc đua vật chất, cháy như những con thiêu thân chết vì một chút bổng lộc, ư nữa mà một cái kim tiền, thích đi học các nước bóng như anh hùng sa cơ lộ vẻ? Hay là linh hồn và lý sống của dân tộc đang hướng về thời thế giới gia tộc bản và công sản (crony commies)?